

Kő Pál – Lujos

Már az utcáról (tán a falu végéről is) hallottam, hogy vendégünk érkezett édesanyám szövőtáborába. Dinnyét hozott, jókedvet és a gyönyörű szép nagylányát, Virágot. Elsőre bizony idegen volt ez a harsány, falunk csendes világába kiáltott vidámság, de hamar kiderült, hogy szívből jön, és a dinnye felszelése után átalakult mindenre kiterjedő, figyelmes beszélgetéssé. Még az én (nyolcadikos) állatszobraimra is mondott néhány jó szót.

A Képzőművészeti Főiskolán a legjobb helyre, az ő osztályába kerültem. Azt vallotta, a művészetet nem lehet tanítani. Nem korrigált, óvatosan szólt hozzá a munkáinkhoz rendkívül finoman fogalmazva. A dicséretet is tudatosan adagolta. Az iskolában betöltött szerepéről sokat elmondott, hogy amikor az elsősök „Tökavatóján” kijöttünk a kacskaringós labirintusból, és Főnyiné, a tanulmányi igazgatónő kakaót mért bögréinkbe, Lujos kis szárnyacskákkal, mint egy puttó, osztotta rá a tejszínhabot.

Lassan körvonalazódott, hogy mennyi mindent tud adni. Ünnepeket adott nekünk. A népi kultúrát, a népzeneét, embereken, barátságokon, bulikon keresztül hozta be az Epreskertbe. Tudott, és tanított mulatni. Mindenki saját maga faragott sörkanalat Berecz András csuvas sördal gyűjtéseihez, de zenélt, énekelt nálunk Kobzos Kiss Tamás, Dresch Mihály, Somfai Kara Dávid, a Muzsikás és még sokan mások. Mi is zenéltünk későbbi feleségemmel, Judittal, akit rögtön befogadott a közösség. Lujosból pedig közben csak úgy hömpölygött a szeretet. Szinte a családjába fogadott minket, tanítványait. Felesége, Péterfy Gizi ötvenedik születésnapja másnapján néhányan órákig eszegettük-iszogattuk a lakásukban a maradékot, és lehívott minket Hevesre, édesanyja, Terike születésnapjára is.

Ő volt az utolsó Mester, aki saját műtermet tarthatott az Epreskertben. Ez egy olyan sziget volt, ahol időn kívül a tér és forma birodalmába kerültünk. Én, ahányszor beléptem ide – néha több hetet is várnom kellett mondandómmal –, abban a helyben mindent elfelejtettem. Aztán előkerült kenyér, kolbász, jóféle szalonna,

egy korty bor, és mindent meg tudunk beszélni. Minden tanítványának szerzett lehetőséget, egy szobrászati munkát, amivel bizonyíthatott. Ha helyállt, számíthatott többre, nagyobbra is.

Diplomavédésem után, engem Dávid mesternek szólított, szertartásosan. Azt hiszem, ezt a címet nem mindenki kapta meg. Kétszer kértem meg kiállítás-megnyitásra, azonnal elvállalta mindkettőt. Izgalmas volt, sosem lehetett tudni, pontosan miről fog beszélni.

Halassy Csilla osztálytársammal alapított új családot, így többen egyszerre kezdtünk babázni, a gyerekeink együtt nőttek fel, így családi barátokká is váltunk. Évtizedes tapasztalat, és öt gyermekem véleménye alapján állíthatom, hogy az elmúlt két évtized alatt Lujos volt a leghitelesebb és legjobb Mikulás.

Hosszú estéken át ültünk a tűz mellett. Soha nem mondott rosszat senkiről (persze szakmai kritikát, azt igen). Ha panaszkodtam valakire, elmondott róla egy történetet, ha más nem jutott az eszébe, azt, hogy focizott vele. Sokszor tapasztaltam, hogy jelenlétében az emberek igényét érzik, hogy megfogalmazzák szeretetüket.

Utoljára a hevesi művésztelep harmincéves katalógusának bemutatója után borozgattunk késő estig, nálam idősebb tanítványaival, bár az túlzás, hogy utoljára, mert a halotti torán is éreztük, hogy közöttünk van. Gyermekeiben, unokáiban, egymásban tovább szerethetjük Őt.

